کاک ئارام، مۆدێلێکی نوێی سەرکردایەتی کوردی.. ئەردەڵان عەبدوڵڵا

لە سەدەی بیستەم لە پاش شۆڕشی ئۆکتۆبەری روسیاوە، تارمایی هزری کۆمۆنیستیی و شۆڕشگێریی تەواوی جیهانی گرتەوە، لە چەندین شوێنی جیهاندا سەرکردەی شۆڕشگێر پەیدابوون، لە ئاسیا ماوتسیتونگ و هۆشیمنە، لە ئەفریقا پاتریس لومبابا و تۆماس سانکارا، لە ئەمریکای لاتین کاسترۆ و گیڤارا، ئەم تەوژمی فکری شۆڕشگێڕیەیە، باشووری کوردستانیشی گرتەوەو بەشێوەیەکی بەربڵاو بەناو گەنجانی ساڵانی حەفتا و هەشتاکانی سەدەی پێشودا زاڵبوو، بەتایبەتی فکری ماوییزم و گیڤاریزم.

شاسوار جەلال ناسراو بە “هاوڕێ ئارام” یەکێکە لە سەرکردە ناسراو و مەزنەکانی کۆمەڵەی مارکسی-لینینی و یەکێتیی نیشتمانیی کوردستان.

لە پاش هەرەسهێنانی شۆڕش، ئەو یەکەمین رابەری بزووتنەوەی پارتیزانی بووە، هەروەها تاکە سەرکردەی کۆمەڵە و یەکێتیش بووە، کە لە ناو شار و گوندەکانی کوردستاندا، دووبارە توانیویەتی رێکخستنەکانی کۆمەڵە زیندوو بکاتەوە، ئەمەش لە پاشئەوەی زۆربەی سەرکردەکانی کۆمەڵە دەستگیرکران، ئەو توانی دووبارە رێکخستنەکان زیندوو بکاتەوەو کۆمیتەی هەرێمەکان دروستبکات، کە بوونە داینەمۆی شۆڕشی نوێی گەلەکەمان.

کاک ئارام لەو ماوە کەمەی ژیانی سیاسیدا، کۆمەڵێک کاری ئێجگار گەورەی ئەنجامداوە، لە پێش هەموویانەوە، دووبارە کۆکردنەوەو رێکخستنی ئەندام و لایەنگرانی کۆمەڵە و یەکێتیی، کەلەپاش دەستگیرکردنی بەشێکی زۆری سەرکردایەتی کۆمەڵە، بۆشایەکی گەورە پەیدابوو، تەواوی رێکخستنەکان پەرتەوازە بوون. هەروەها لە هەمووشی گرنگتر، هەوڵدان بۆ بڵاوکردنەوەی فکر و کار و چالاکییە سیاسییەکانی کۆمەڵە بەناو خەڵکیدا، ئەمەش لەرێگەی مەفرەزە تایبەتەکان و لەهەمانکاتیشدا لەرێگەی بڵاوکراوەکانەوە. ئەو توانی یەکەمین بەردی بناغەی دەزگای راگەیاندنی کۆمەڵە و یەکێتیی دابمەزرێنێت، ئەمەش بۆ ئەو قۆناغە زۆر گرنگ بوو، چونکە ئامانجی بەعسییەکان لە پاش هەرەس ئەوە بوو، هیچ دەنگێکی شۆڕشگێڕی کوردی نەهێڵێن، بۆیە لەوکاتەدا بڵاوکردنەوەی فکری شۆڕشگێڕیی و کوردایەتی، خۆی لەخۆیدا شۆڕشێکی گەورە بووە کە کاک ئارام

کردوویەتی.

راستە کاک ئارام لەڕووی فکرییەوە نەیتوانییوە هەنگاوی گەورە بنێت، لەمەشدا لەلایەکەوە هەلومەرجی سیاسیی ئەوکاتە رێگربووە، چونکە زیاتر خەریکی کاری رێکخستن و کۆکردنەوەی پێشمەرگە و کاری راگەیاندن بووە، هەموو ئەم کارانەش کاتێکی زۆریان لێگرتووە، بەشێوەیەک نەیتوانیوە، کاتی باشی هەبێت بۆ خۆڕۆشنبیرکردن و خوێندنەوە. هەرئەمەش وایکردووە لەڕووی فکرییەوە زۆر پێشنەکەوێت، هێشتا فکری گیڤاریزم و لینینیزم بەسەریدا زاڵبێت، هەرچەندە ئەو توانی خۆی لە زۆر تێز و سیاسەتی ماوییزم رزگار بکات. لەڕووی سیاسیشەوە ئەو هێشتا لەژێرهەژموونی باڵی جەلالیەتدا بووە، هەرئەمەش وایکردووە کە نەتوانێت رەوتێکی سیاسیی و فکری جیاواز دروست بکات. پاش لەکۆڵینەوە لە مێژووی خەباتی کاک ئارام بۆم دەرکەوتووە، کە ئەو قسانە راست نەبووە، کە کاک ئارام جیاوازییەکی زۆری فکریی و سیاسیی لەگەڵ سەرانی دیکەی یەکێتییدا هەبووبێت، بگرە دەتوانم بڵێم جیاوازییەکە زیاتر لە سەر شێوازی کارکردن بووە.

بەلای منەوە گرنگترین شت کە کاک ئارام کردبێتی، بەرهەمهێنانی مۆدێلێکی نوێی سەرکردەیە، چونکە سەرکردەکانی پێش خۆی، هەموویان کوڕە ئاغا یان شێخ بوون. هەربۆیە نەریتی خێڵەکی بەسەریاندا زاڵبووە، زیاتر خێڵکیان وەکو رەعیەت تەماشا کردووە، بەڵام کاک ئارام هات مۆدێلێکی نوێی سەرکردەی پێشکەشکرد، سەرۆکێک کە لەگەڵ پێشمەرگەکان لەسەنگەری خەباتدایە، چەکی لەشانە، وەکو ئەوان جلوبەرگ لەبەردەکات و لەسەر هەمان سفرە نانیان لەگەڵدا دەخوات.

کاک ئارام پێیوتین کە سەرکردە ئەو بورجە عالییە نییە کە پێشمەرگە نەیگاتێ، بەڵکو دەکرێت سەرکردە کەسێک بێت، لەناو جەماوەرەکەیدا بێت، وەکو ئەوان بیربکاتەوە و ژیان بکات، ئەم مۆدێلە نوێیەی سەرکردەش، بەناو کۆمەڵگەی کوردی، شتێکی نوێ بوو، بەڵام بەداخەوە سەرکردەکانی پاش خۆی، نەیانتوانی هەمان رێچکەی ئەو بگرنەبەر.

هەموو ئەمانە وامان لێدەکەن، بەوپەڕی چاوی ڕێزو حورمەتەوە، سەیری کار و خەباتی ئەم سەرکردە قارەمانە بکەین، هەزاران سڵاو لەگیانی پاکی ئەم سەرکردە مەزنە و تەواوی ئەو شەهیدانەی کە هەمان ڕێچکەی کاک ئارامیان گرتەبەر.

ئایا کابینەکەی ترامپ، کابینەی بلۆتۆکراتەکانە؟.. عەلی مەحمود محەمەد

هەڵبژاردنی ئەمجارەی ئەمەریکا 15 ملیارو 951 ملیۆن دۆلاری تێچوو بوو, پڕ تێچووترین هەڵبژاردن بوو لە مێژووی مرۆڤایەتی بۆ هەڵبژاردنەکانی پێشووی ئەمەریکاشەوە, لە دامەزراندنەوە بۆ هەنووکە, هەڵبژاردنێك ڕۆڵی پارە ڕۆڵی سەرەکی بوو لە یەکلاکردنەوەی کورسی.

ئۆلیگاریشییەکان و هەڵبژاردن

بەخشش ڕۆڵی سەرەکی دەگێڕێت لە یەکلا کردنەوەی ململانێکان بۆ بەدەست هێنانی کورسی, ئیلۆن ماسك 259 ملیۆن دۆلاری بەخشی بۆ هەڵمەتی هەڵبژاردنی ترەمپ, ئەمازۆنیش 40 ملیۆن دۆلاری بەخشی بۆ بەرنامەیەك خانمی یەکەمی ئەمەریکا بەرهەمی دەهێنێت, ئەوانی دیکەش بۆ مەراسیمی سوێند خواردنەکەی زۆریان بەخشی.
تەنانەت زۆر لە کۆمپانیاکان هەڵوەست و باوەڕی خۆیان لەسەر بازرگانی, گۆڕانی ژینگە, یەکسانی لە ژینگەی کار , و … گۆڕی, لە نەیاری ترامپەوە 180 پلە گۆڕان بۆ لایەنگری.
لەکاتی مەراسیمی سوێند خواردنەکەی ترامپ لە هۆڵی رۆتەندا لە کاپیتۆڵ ژمارەیەك زۆر لە گەورە ملیاردێرەکان کۆبوونەوە, وا دەورەیان دابوو, دەتووت لەبەرەی جەنگدان, وەك جەنەرالی جەنگ دەرکەوتن, ترامپیش وەك ناپلیۆن نمایشکرا, لۆید بلانکفاین بەڕێوەبەری جێبەجێکاری پێشووی گۆڵدمان ساکس گەڕانەوەی ترەمپی بۆ سەر شانۆی جیهانی، دوای یەکەم خولی سەرۆکایەتی ، بەراورد کرد بە گەڕانەوەی ناپلیۆن ئیمپراتۆری فەرەنسا دوای ساڵێك لە دەربەدەری لە دوورگەیەکی ئیتاڵیا لە ساڵی 1915.
لە وێنەیەکدا کە چوار کەسایەتی لە کاتی سوێند خواردنی ترامپ پێکەوە دەرکەوتن, وێنەکە بووە جێگای باس لە تۆڕە کۆمەڵایەتییەکان, ئەوانیش بریتی بوون لە ” ئیلۆن ماسك, جیف بیزۆس و مارك زوکربیرغ و ساندر بیهشای:” , ئەوان پێکەوە خاوەندی 884 ملیار دۆلار و چوار کۆمپانیای تەکنەلۆژیای بە بەها بوون, سەرمایەکەیان دەکاتە دووجار داهاتی نەتەوەیی وڵاتێکی وەك بەنگلادیش, کە ژمارەی دانیشتووانی 176 ملیۆن کەسە, ئەو وێنانە هێمایەك بوون بۆ ئەوەی بزانین

حكوومەتەكەی ترامپ نوێنەرایەتی كە دەكات, ئەمانە ئەمساڵ هیچیان بەشداری دافۆس 55یان نەكرد, مەست بوون بە مەراسیمی سوێند خواردنی ترامپەوە.
تایبەتمەندییەكی دیار لە سەرۆكایەتی دووەمی ترەمپ كە بە ڕوونی لە مەراسیمی سوێندخواردنەكەدا نمایشكرا، زۆرینەی نەیارەكانی پێشووی لە دەوری كۆببوونەوە, پشتگیرییە چەواشەكارییەكانی ترەمپ بوو لەلایەن ملیاردەرە تەكنەلۆژییەكان و دەوڵەمەندە گەورەكانەوە, ڕۆڵی ناوەندی كە ئیلۆن ماسك دەوڵەمەندترین پیاوی جیهان و ملیاردەرەكانی دیكە لە بواری بەڕێوەبردندا دەیگێڕێ، وا دەكات سیستەمەكە وەك پلەتۆكراسییەك دەربكەوێت, نیگەرانییەكی ڕەوا هەیە كە یارمەتییەكانی ئاسایشی كۆمەڵایەتی و ڕێوشوێنەكانی چاودێری كۆمەڵایەتی و چاودێری تەندروستی و .... ببنە قوربانی ئەو هەوڵانەی كە بۆ كەمكردنەوەی قەبارەی حكومەتی فیدراڵی و خەرجییە كۆمەڵایەتییەكان دەدرێت, ماسك بە ئەنجامدانی ئەوكارە رێپێدراوە.
ئەم ئیدارەیە دەستی كۆمپانیاكان ئازاد دەكات بۆ پاراستنی بەرژەوەندی كۆمپانیا گەورەكان, یەكێك لە هەنگاوەكان لەم بوارەدا كەمكردنەوەی باجی كۆمپانیاكانە لە 21% ەوە بۆ 15% .

دەسەلات بەرەو چ ئاراستەیەك

پەرەسەندنی خێرای سستەمی دەسەڵاتداری بەرەو سیستەمی ئۆلیگارشی جیهانی، كە گروپێك ملیاردەر بەشێكی زۆری ئابووری جیهانیان كۆنترۆڵ كردووە, ساڵانە دەسەڵاتی ئۆلیگارشی جیهانی زیاتر قەڵەوتر دەبێت, ئەمە ئەو واقیعە سیاسی و ئابوورییە سەختەیە كە دەبێت ڕووبەڕووی ببینەوە, ماسك دەستێوەردان لە ژیانی سیاسی وڵاتان دەكات, ترامپیش هەڕەشە لە دانمارك و كەنەداو پەنەما .
لە مێژووی مرۆڤایەتیدا هەرگیز ئەوەندە مارە كەمەی مرۆق, پارەی ئەوەندە زۆریان نەبووە, لە مێژووی مرۆڤایەتیدا هیچ كاتێك جیاوازییەكی وا لە داهات و ساماندا نەبووە لە نێوان تاك وڵاتاندا, لە مێژوودا هەرگیز چڕبوونەوەی خاوەندارێتی هێندە گەورە و زەق نەبووە, لە مێژوودا هیچ كاتێك چینێكی ملیاردەر هێندە بەهرەمەند نەبووە لەو دەسەڵاتە سیاسییەی كە ئێستا هەیانە, هیچكات شاهیدی ئاستێكی وا لە تەماح و چاوچنۆكی و نابەرپرسیارێتی لە نێو چینی دەسەڵاتداردا نەبووین وەك ئێستا , ئەوەی ئێستا هەیە لە جیاوازی سامان, ئەوەی ئێستا ڕوودەدات هیچكات نموونەی لە رابردوودا نەبووە لە وێرانكاری ژینگە, دەوڵەمەند بوون, قۆرخكاری, جەنگ و كوشت و بڕ...... .
زیاد بوونی كاریگەری سیاسی سەرمایەداران و كۆمپانیاكان بەهۆی

زیاد بوونی سەرمایەکانیانەوە, ئەم دەسەڵات و کاریگەرییەش بەکار دەهێننەوە بۆ دەوڵەمەند بوونی زیاتر و زیاد بوونی جیاوازی, جیهان بەرەو جەمسەرگەری زیاتری چینایەتی دەبات.
دەوڵەتان دەسەڵاتیان ڕادەستی قۆرخکارەکان کردووە، ڕێگە بە کۆمپانیاکان دەدەن کاریگەرییان لەسەر ئەو کرێیە هەبێت کە بە خەڵکی دەدەن، هەروەها نرخی ئەو خۆراك و دەرمانانەی کە تاکەکان دەتوانن دەستیان پێ بگات, وە ئەو بودجەیەی بۆ کەرتەکانی تەندروستی و پەروەردەو پشتیوانییە کۆمەڵایەتییەکن دەکرێت.
نایەکسانی دیموکراسی توشی قەیران دەکات و لە کاری دەخات, هەر ئەم نایەکسانییە هۆکاری دەنگ نەدان و بایکۆتکردن لە جیهاندا, متمانە نەماوە بە سیستەمێك سەرچاوەی ئەم وەحشیەتییە, سیستەمی پەرلەمانی لە کار کەوتووە, ئەوانەی دایان هێنا, هەر خۆشیان مراندیان بە یاسای کوشتنی بە بەزەیی.

کەمکردنەوەی باج

لایەنێکی دڵخۆشکەری دەسەڵاتی ترەمپ کەمکردنەوەی باجە لەسەر سەرمایەداران, بڕیار وایە تا 10 ساڵی دیکە نزیکە 8 ملیار دۆلاریان بۆ بگەڕێنێتەوە لە رێگای کەمکردنەوەی باجەوە.
رۆژ بە رۆژ سەرمایەداری جیهانی رێژەی باج کەم دەکاتەوە, لە ئێستا جەمسەرێکی سیاسی بەهێزو بەرفراوانی نەیاری سیستەمی سەرمایەداری لە ئارادا نییە, بۆیە سەرمایەداری جیهانی پەیوەستی بە حکومەتی خۆشگوزەران سۆسیال نەماوە, ئەوانەی هەن لە لیبراڵ و راستگەرا نەتەوەیی و ئیسلامی سیاسی و … هەموو لەیەك کانی ئاو دەخۆنەوە لایەنگری سیستەمی سەرمایەدارین, کەمکردنەوەی باج و بەتایبەتیکردنی کەرتە گشتییەکان تایبەتمەندی هاوبەشی هەموویانە, رێژەی باج لە ساڵی 1970 بە رێژەی 62% بوو, لە ساڵی 1980 دابەزی بۆ 48%, لە ساڵی 2022 دابەزیووە بۆ 23,1%, ئێستا ترامپ دایبەزاندووە بۆ 15%.
لە وڵاتانی تازە گەشەکردوو 28% و لە وڵاتێکی وەك بەرازیل تەنها 10% یە.
دەوڵەمەندەکانیش نەك تەنها رێژەی باجیان بۆ کەمکراوەتەوە, بگرە 7600 ملیار دلاریان لە 2500 شوێنی جیهان لە باج شاردۆتەوە وەك ئاشکرا بوو لە پەناما گێت, بەشێوەی گشتی ئێستا دەوڵەمەندەکان و کۆمپانیاکان باجی کەمتر دەدەن وەك لەوکات, بگرە بە کۆمەڵ وڵاتان بڕیار لەسەر کەمکردنەوەی باج دەدەن.
بایدن هەڕەشەی باجی زیاتری دەکرد لە ئەو سەرمایەدارانەی سەرمایەکانیان لە سەروی 100 ملیۆن دۆلارەوە بوو, بەڵام ترەمپ 8%ی بۆ کەمکردنەوە, جگە لە ئیمتیازاتی دیکە.

ئەلیگارشییەکان بە هەڵوێستیان گۆڕی

بایدن لە کۆتا وتاری ماڵئاوایی مەترسی باڵادەستی ئەلیگارشییەکانی کرد, کە دیموکراسیەتی ئەمەریکا بخەنە ژێر پرسیارەوە, لەو کاتەی هەموویان لە پاڵ ترامپا خۆیان و هاوسەرەکانیان ریزیان بەستبوو.

لە مانگی ئازاردا بایدن پێشنیاری باجی سەروەت و سامانی کرد بەسەر دەوڵەمەندەکان بۆ پڕکردنەوەی کورتهێنانی بودجەی وڵات، بەپێی پلانەکەی کە بەڵێنی دا ئەگەر دووبارە هەڵبژێردرێتەوە جێبەجێی بکات، لە بەڵێنەکەی هاتبوو ئەو ئەمریکیانەی سامانیان لە سەرووی ١٠٠ ملیۆن دۆلارەوەیە، بە ڕێژەی لەسەدا 2 باجیان لە سەرە.

هەروەها دوای ئەوەی بایدن هەڵوێستێکی توندتری لە بارەی کۆمپانیا زەبلاحەکانی سلیکۆن ڤالی گرتەبەر، ئەوان بەرەو ترامپ خزان, هەموو ئیدعاکان پێشوویان درۆزنانە دەرچوو.

بایدن لە سەرەتای دەست بەکاربوونی ڕێبازێکی توندی بەرامبەر بە کۆمپانیاکانی تەکنەلۆژیا نا، هەوڵیدا بەکارهێنەران لە بەرزبوونەوەی نرخەکان بپارێزێت.

لە میانی هەڵمەتی هەڵبژاردنی ساڵی ٢٠٢٠دا، بایدن جەختی لە پاڵپشتی خۆی بۆ یاسای توندی دژ بە ئیحتیکار دەربڕی, کۆنترۆڵی ئەو کۆمپانیا زەبەلاحانە و دابەشکردنیان ئەگەر پێویست بکات لە ڕێگەی ڕێکاری یاساییەوە.

ئیدارەکەی هەمیشە ئیرادەیان نیشان داوە بۆ چاودێریکردن و دادگاییکردنی کۆمپانیا گەورەکانی وەك ئەمازۆن ، مایکرۆسۆفت، و گووگڵ , و “مێتا”.

هەروەها دەیەویست کۆنترۆڵی مەترسییەکانی زیرەکی دەستکرد بکات.

هەروەها بایدن فشاری دەکردە سەر تۆرشە کۆمەڵایەتییەکان چاودێری هەواڵی ناڕاست و درۆ بکەن, کە بایدن نەما مێتا رزگاری بوو, بەناوی ئازادییەوە ئێستا ئازادە لە بڵاوکردنەوەی هەواڵ و زانیاری ناڕاست.

ئەوە ڕوون بووەتەوە کە کۆمپانیا زەبەلاحەکانی تەکنەلۆژیا و سۆشیال میدیا خوازیار بوون رزگاریان بێت لە بایدن و پەیوەست بن بە هەوادارانی ترامپەوە بۆ ئەوەی لە ماوەی چوار ساڵی داهاتوودا بەرژەوەندییەکانی کۆمپانیاکانیان بەرەوپێش ببەن.

لە دیارترین ئامادەبووانی سوێند خواردنی ترامپ مارك زوكەربەرگ بوو کە پەیوەندییەکەی لەگەڵ ترامپ لە خولی پێشووی سەرۆکایەتی لە خراپترین ئاستیدا بوو، بەتایبەتی دوای ئەوەی ئەکاونتەکانی ترەمپی لە تۆڕی کۆمەڵایەتی فەیسبووك و ئینستاگرام داخست دوای پەلامارەکەی کاپیتوڵ لە سەرەتای ساڵی ٢٠٢١, ئێستا ئەو چاوی لەسەر داخستنی تیك

تەكە, كە گەورەترین ركابەری میتایە, هەروەها بە بڕی 25 ملیۆن دۆلار ڕێك كەوت لەگەڵ ترەمپ بەرامبەر بە سكاڵاكەی.
پەیوەندییەكانی ترەمپ لەگەڵ سلیكۆن ڤالی بە درێژایی یەكەم سەرۆكایەتییەكەی گرژ بووە و بە درێژایی هەڵمەتی هەڵبژاردنەكانی ساڵی ٢٠٢٤ درێغی نەكردووە لە ڕەخنەگرتن لە كۆمپانیاكان, بەڵام ئێستا بەرژەوەندییە هاوبەشەكانیان وای كردووە موو بە بەینیانەوە نەچێت.
جێگەی سەرسوڕمانە كاتێك ترەمپ لە خولی یەكەمی سەرۆكایەتی لە كۆشكی سپی بوو, هەموو كەسە دیارەكانی سلیكۆن ڤالی بانگهێشت كرد بۆ ئەنجومەنی تەكنەلۆژیای ئەمریكی، لە ناو ئامادە بوواندا ئیلۆن ماسك نەبوو, بانگی نەكردبوو بۆ ئەو دیدارە.
تەنانەت تاكو مانگی ئازاری 2024، ماسك ڕەتیدەكردەوە پشتگیری لە ترەمپ بكات, هەڵوێستەكەی وەك ڕۆژنامەی واشنتۆن پۆست بوو لە ژێر فشاری خاوەندەكەیجێف بیزۆس خاوەندی ئەمازۆن, لە مانگی تەممووزدا- دوای هەوڵی تیرۆركردنی ترامپ لە شاری باتلەر لە ویلایەتی پەنسیلڤانیا- ماسك هەڵوێستی خۆی گۆڕی و لە تویتێكدا پشتگیری تەواوی خۆی بۆ ترەمپ دەربڕی و هیوای زوو چاكبوونەوەی بۆ خواست.
ئەم گەورە سەرمایەدارانەی تەكنەلۆژیای سلیكۆن ڤالی لەناو خەڵكدا شەرمەزار دەركەوتن بەهۆی ئەم گۆڕانكارییە خێرا هەڵپەرستانەوەیان, بەهۆی ئەوەی ئەمانە پێشتر بە مەیلی سیاسی پێشكەوتنخوازانە ناسراون, ڕاپرسییەكی گرێگ فەرنشتاین دەریخست كە سەركردەكانی سلیكۆن ڤاڵی زۆر لیبڕاڵ بوون لە پرسە كۆمەڵایەتییەكان, ئەوان دژی سزای لەسێدارەدان بوون، پشتگیرییان لە مافی هەڵبژاردنی ژنان و یاساكانی كۆنترۆڵكردنی چەك و مافی هاوڕەگەز بازان دەكرد و تاڕادەیەكی زۆر پشتگیرییان لە سیاسەتەكانی دووبارە دابەشكردنەوەی سامان دەكرد، لەوانەش باجی زیاتر لەسەر دەوڵەمەندەكان و چاودێری تەندروستی گشتگیر بۆ هەژاران، هەروەها بانگەشەیان بۆ یاساكانی كۆچبەری سنووردار دەكرد, بۆیە زۆر لە چەپی ناو پارتی دیموكراتی نزیك بوون, بەڵام لە دوو بواردا ناكۆك بوون لەگەڵ باڵی چەپی ناو دیموكرات بە تایبەت زۆر دژی سەندیكاكانی كرێكاران و كۆنترۆڵی توندی حكومەت بوون, ئێستا هەموو باوەڕو ئامانجەكان خۆیان گۆڕییەوە بۆ بەرژەوەندی, لە كاتێكدا ئەگەر 99%ی هەموو سەروەتەكەشیان لە دەست بدەن, تا مردن لە پاشا پاشاتر دەژێن.

پێكهاتەی كابینەكەی ترامپ

بە پێی ئامارێكی گۆڤاری فۆربس, هەموو سامانی ئیدارەی بایدن

سەرۆکی پێشووی ئەمەریکا 118 ملیۆن دۆلار زیاتر نەبووە, هەرچەندە بایدنیش نمایندەی ئۆلیگارشییەکانی ناو دیموکرات بوو لە ترسی هاتنی بیرنی ساندەرز و باڵی زۆر چەپی ناو دیموکراتەکان.

بەڵام پێکهاتەی ئەم ئیدارەیەی ترامپ دەرخەری ئەو ڕاستییەیە کە بەرھەمی ھەڵبژاردنێکە کە ملیاردێرەکان زیاتر لە جاران لە مێژووی ئەمریکادا بەخششیان داوەو ب□ تایبەت بە کۆمارییەکان, وە ئێستا بە زەقی رۆڵیان لە کابینەکەدا دەردەکەوێت.

ئەمەش پێکهاتەی ئیدارەی ترامپ, وە بڕی سەرمایکەیانە:

- دۆناڵد ترەمپ، سەرۆکی ئەمریکا، بڕی 5.4 ملیار دۆلار.
- ئیلۆن ماسك، هاوسەرۆکی وەزارەتی کارایی حکومەت (DOG)، 423 ملیار دۆلار.
- ڤیڤێك ڕاماسوامی، هاوسەرۆکی وەزارەتی کارایی حکومەت (DOG)، یەك ملیار دۆلار.
- سکۆت بێسێنت، وەزیری گەنجینەی ئەمریکا، دانی بەوەدانا کە ملیاردێرە.
- هاوارد لوتنیك، وەزیری بازرگانی، دوو ملیار دۆلار.
- لیندا مەکماهۆن، وەزیری پەروەردە، 2.6 ملیار دۆلار.
- دۆگ بورگوم، وەزیری ناوخۆ، یەك ملیار و 100 ملیۆن دۆلار.
- مەسعەد بولۆس، ڕاوێژکاری ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست، خۆی بە ملیاردێر ناساندووە.
- ستیڤن فاینبێرگ، جێگری وەزیری بەرگری، پێنج ملیار دۆلار.
- وارن ستیڤنز، باڵیۆزی ئەمریکا لە لەندەن، بڕی ٣.٣ ملیار دۆلار.
- چارڵز کوشنەر، باڵیۆزی واشنتۆن لە پاریس، 2.9 ملیار دۆلار.
- جارێد ئیزکمان، کارگێڕی ناسا، بڕی یەك ملیار و ٩٠٠ ملیۆن دۆلار.
- کێلی لۆفلێر، کارگێڕی بازرگانی بچووك، یەك ملیار و 100 ملیۆن دۆلار.
- دەیڤید ساکس، بەڕێوەبەری AI و Cryptocurrency، ملیاردێر.
- کریس ڕایت، وەزیری وزە، بڕی ١٧١ ملیۆن دۆلار
- ستیڤن ویتکۆف، نێردەی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست، زیاتر لە 500 ملیۆن دۆلار.
- محەمەد ئۆز، بەڕێوەبەری چاودێری پزیشکی، بەلایەنی کەمەوە ١٠٠ ملیۆن دۆلار.
- فرانك بیسینان، کۆمیساری ئاسایشی کۆمەڵایەتی، زیاتر لە 900

ملیۆن دۆلار.

هەروەها ئەوە ماسك بوو كە پێشنیاری كرد ترەمپ ج د ڤانس وەك هاوڕێی كاندیدكردنی هەڵبژێرێت بۆ پۆستی جێگیری سەرۆك كۆمار, هەرچەندە تارمایی ماسك وەك سەرۆكی سێبەر شەوقی جی دی ڤانسی نەهێشتووە.

هەروەها ئیلۆن ماسك بە بەخشینی 259 ملیۆن دۆلار بۆ هەڵمەتی هەڵبژاردنی ترامپ, وێڕای كەڵك وەرگرتن لە تۆڕی كۆمەڵایەتی ئێكس, یەك بە سەدی تا ئێستا بەدەست هێناوە, جگە لە دەسەڵاتی سیاسی.

لەوەی باسمان كرد دەردەكەوێت حكومەتەكەی ترامپ حكومەتێكی بلۆتۆكراتییە و بەرژەوەندی ئۆلیگارشییەكانی ئەمەریكا دەپارێزێت, ئەوەی لینین لە پێناسی دەوڵەتدا زیاتر لە 108 ساڵ لەمەوپێش كردی بە ئەوەڵ تەواو راستە" دەوڵەت ئامرازێكە بە دەست چینێكەوە بۆ سەركوتی چینەكانی دیكە".

كتێبی توێژینەوەی مێژوویی و خوێندنەوەیەكی كورت.. زاهیر باهیر

‘مێژووی بزوتنەوەی بەرگری كورد بەرانبەر داگیركەرانی كوردستان’ ، كتێبێكی 310 لاپەڕەییە لە قەوارەیەكی مامنەوەندیدا لە لایەن مامۆستا ئەحمەد عەلی هەورامییەوە پارەكە كەوتە بەردەست خوێنەری كورد.

پێشەكی من زۆر سوپاسی بەڕێز مامۆستا ئەحمەد دەكەم كە لەو دوورەوە منی بە ناردنی كتێبەكەی وەكو دیارییەك بەسەركردەوە، هاوكاتیش داوای لێبوردنی لێدەكەم كە لە خوێندنەوەی دواكەوتم .

بێ گومان ئەم كتێبە یەكەم بەرهەمی مامۆستا ئەحمەد نییە، گەر تەمەنیش بواری بدات ، كە هیوای ئەوەی بۆ دەخوازم، بەرهەمی تریشی دەبێت ئەو هەر لە سەردەمی گەنجێتییەوە تا ئێستا دەیان وتاری لە ڕۆژنامە و ماڵپەڕەكانی ئێستا و پێشتریش لە سەردەمی بەعس-دا

نوسیوە سەبارەت بە سیاسەت و مەسەلەی پەروەردە و مافی منداڵان و مافی گەلانی چەوساوە و مێژوی ڕووداوەکان. تا ئێستا پێنج کتێبی سەبارەت بەوانەی سەرەوە بە چاپ گەیاندووە. لە ژیانی کۆمەڵایەتیشدا وەکو مامۆستایەکی بە ئەزموون و سەرکەوتو و خاوەن هەڵوێست بەردەوام ڕۆڵی خۆی هەبووە. تەنانەت لە ئێستاشدا کە تەمەنی هەڵکشاوە ڕێڕەوی خۆی بەرنەداوە و کۆڵی لە تێکۆشان نەداوە و ئەندامی ناوەندی ئەنجومەنی باڵای خانەنشینی مامۆستایانە.
خودی ئەم ئەزموونە دەوڵەمەندە و بەردەوامبوونیشی وەکو کەسێکی کارا و چالاک لە کۆندا ماوەیەکیش لە ڕیزەکانی حیزبی شیوعی و نقابەی مامۆستایان، شاهیدی توانا و قەڵەمی بوێرانە و شارەزایی نموونەیین لە مێژوی بزوتنەوە کۆنەکانی کورد و بزوتنەوەی ئەم دوایەی کورد لە شاخ و مێژوشیان لە شار.
سەرەڕای ڕەخنە و کەم و کوڕییەکانی ئەم کتێبە هەرکەس دەیخوێنێتەوە بۆی دەردەکەوێت کە نوسەر لە نوسینی ئەم کتێبەدا زۆر ماندوو بووە بە پشکنینی سەرچاوەیەکی زۆر و دۆکۆمێنتێکی بە شوومار لەگەڵ ڕاگەیاندنەکانی کەسانی دیبلۆماسی و کاربەدەست و سیاسیی و دەسەڵاتدارانی حکومەت چ لە عێراق و ناوچەکە و چ لە ئەوروپا و ئەمەریکا و ولاتانی دیکە. دەکرێت بە کورتی بڵێین ئەوی وشەیەکی لەو بوارانەدا نوسیبێت یاخود وتبێت کە مامۆستا ئەحمەد مەبەستی بوون، ئەم بە ئاگا بووە و وەکو خۆیان و لە شوێنی خۆیاندا بە پشتڕاستکردنەوەی قسە و نوسینەکانی وەکو بەڵگەیەك بە ناو کتێبەکەی گواستراونەتەوە.
هیچ گومان لەوەدا نییە کە ئەم کتێبەی مامۆستا ئەحمەد دەکرێت وەکو سەرچاوەیەك لە هێنانەوەی بەڵگە سەبارەت بە ڕووداوەکان و مێژووی کۆنی کورد و ئەم دواییەی، بە بەروار و ناوی کەسەکان و شوێنی ڕاگەیاندنەکانەوە بەکاربهێنرێت. ئەوە ڕاستییە گەر بەڵام ئەو ئاماژەی بە هەندێك دۆکۆمێنت و قسە و ڕاگەیاندنی سیاسەتمەداران کردووە کە دڵنیام زۆرێکمان نەمان بیستون .
مامۆستا ئەحمەد هەر لە سەر بزوتنەوەی کوردی لە کۆن و نوێدا قسە ناکات، هەر لەسەر ئەو پەیمانانەی ئیمپراتۆرییەتی سەفەوی و عوسمانی قسە ناکات کە سەبارەت بە ڕێکەوتنیان کە زیاتر لەسەر حسابی کورد بووە، بەڵکو قسە لەسەر زمان و کولتور و ژنانی چالاک و ئازادیخوازی کوردستانی ڕۆژهەڵاتیش دەکات.
کتێبەکە پەلی بۆ زۆر لایەنی کورد لە باشوور و ڕۆژهەڵات و ڕۆژئاوا و باکور و کورد لە سۆڤییەت و خودی عێراق و دەستەکانی کورد لە جیهان و دۆخی هەرێم و ناوچەکە و تا دەگاتە کارایی جەنگی غەززە و ئیسرائیل لەسەر چارەنووسی عێراق کێشاوە.

لەسەر هەموو ئەمانە مامۆستا ئەحمەد قسەی کردووە و ڕای خۆشی دەربڕیوە. لە خوێندنەوەی ئەم کتێبەوە دەتوانیت بۆچوون و ڕوانگە و چارەسەری کێشەکانی کورد و لێکدانەوەیان لای مامۆستا ئەحمەد بزانیت.

سەرەڕای ئەوانەی کە لە سەرەوە وتم، دەتوانم بڵێم هەشتا کتێبەکەی مامۆستا ئەحمەد بی کەموکوڕی نییە، بگرە لە هەندێک ڕووەوە لەبەر ڕۆشنایی تایبەتی کتێبەکە و کەسایەتی مامۆستا ئەحمەد وەکو کەسێک کە ماوەیەک شیوعی بووە و وەکو لە لاپەڕەی پێشودا ئاماژەم پێداوە بە بەردەوامیش لەسەر مافی منداڵان و گەلان و چەوساوان نوسیویەتی و بە جۆرێک لە جۆرەکانیش خەباتی بۆ کردون و تا ئەم ساتەش کەسێکی چالاک و بە ئاگایە لە باروداخەکە. لەگەڵ هەموو ئەمانەشدا هەندێک کەموکوڕی دەبێت دەستنیشان بکرێت.

تایبەتی کتێبەکە " بزوتنەوەی بەرگری کورد بەرانبەر داگیرکەرانی کوردستان" سەبارەت بە و بەرگریکردن و بەگژاچوونەوەی دەسەڵات و دەوڵەتە جیاجیاکان زۆر گرانە بۆ زۆرێکمان بە خۆشمەوە بتوانین بە بەڵگە و دۆکیومێنتی فرە ڕەنگ و فرە زمانەوە ئەوە بسەلمێنین کە ئایە بزوتنەوەکانی کەنی کورد کە دەگەڕێتەوە بۆ چەند سەدەیەک بەرگریی بووە لە میللەت یاخود ڕاستکردنەوە و هاندانیان بووە لە لایەن دەوڵەتان و دەسەڵاتدارانەوە دژ بە دەوڵەتان و دەسەڵاتدارانی دیکە. بۆیە من لێرەدا من خەم نادەم لەو لایەنە فرە ڕەهەند و ئاڵۆزەی کتێبەکە.

ئەوەی کە دەکرێت و گرنگە لێرەدا قسەی لەسەر بکرێت و تێبینی لەسەر نوسینەکەی مامۆستا ئەحمەد دابنرێت، ئەو لاپەڕانەی ئەم کتێبەیە کە بە بزوتنەوەی کوردی ئەیلوولی 1961 تەرخانی کردوون. من دەمەوێ ئەو تایبەتە ڕەنگە بزوتنەوەی ئەیلول و ئەم دوایەشش قەرزار بکات بۆیە دەکرێت جێی تێڕامان بێت لای زۆرێک لە خوێنەری کتێبەکەی مامۆستا ئەحمەد سەبارەت بەم بزوتنەوەیە دەکرا زۆر بە زەقی وەکو مێژوی خودی بزوتنەوەکە و هەم وەکو ئەزموونداریی خۆی و بە ئاگایی، لەسەری بنوسیایە، چونکە گەر لە سەرەتادا گەڵێک لە پەیوەندی و هاوکاری بزوتنەوەکە لە لایەن دەوڵەتان و لایەنەکانەوە و چونێتی دروستبوونی شاراوە بووبێت، بەڵام ئیستا ئەوەی کە لەژێر بەرەدا بوو هەمو هاتەتە سەر بەڕێ.

بزوتنەوەی ئەیلول نەک هەر بزوتنەوەیەکی بەرگری لە میللەتی کورد نەبووە، بەڵکو بزوتنەوەیەکی وێرانکاری و ڕێگر لە هەموو چەشنە پێشکەوتن و ئازادییەک بووە و هەر لە سەرەتاوە پەیوەندییەکی زۆر گەرمی لەتەک دەزگە سیخورییەکانی دەوڵەتانی دەر و دراوسێ بە ساواکی ئێرانی و موسادی ئیسرائیلی و تا دەگاتە سی ئای ئەی

ئەمریکاشەوە هەبووە، لە هەندێك حاڵەتیشدا بەکارهێنراوە. دەتوانین بڵێین بزوتنەوەی کوردی، کوردی بە قڕان دا، لاو و کەسانی کامڵ و دەسەزی بێ هیچ، بە کوشت دا و نیشتمانیانی بە وێرانکردن دا، بە هاوکاری بەعس کیمیابارانی هەڵەبجە و گەرمیان و سەوسێنان و شوێنەکانی دیکە و ئەنفالی بەدناوی بەسەر هێنان .

لام وایە ئەوەی بزوتنەوەی ئەیلول بە بەرگریی و بزوتنەوەیەکی پێشکەوتنخواز و شۆڕش دەزانێت، ئەوە چاوپێشیکردنە لە لایەنە خراپەکان و مێژووە ڕەشەکەی و غەدرەکی گەورەشە هەم لە کورد و هەم لە خودی مێژووش .

لایەنەکی دیکەی ئەم کتێبە کە شیاوی باسکردنە ئەوەیە کە مامۆستا ئەحمەد بە هەر هۆکارێك بێت خۆی لە زوڵم و زۆر و تیرۆر و کوشتن و بڕینی نەو بزوتنەوەکە هەر لە سەرەتایەوە تا هاتنەوەیان بۆ شار و بەڕێکردنی هەمان سیاسەت، بواردووە. مێژووی بزوتنەوەی کوردایەتی مێژوویەکی ڕەشە هەر لە سەرەتایەوە (1961) تاکو ئێستا نێك هەر دەستی بە کوشتنی چالاکوانانی ڕۆژهەڵات و ڕادەستکردنەوەیان بە ڕژێمی ئەو کاتەی شا و مامەڵە و مامەڵەکاری لە سەر حسابی ئەمان و کردنی شەڕی نێوخۆ و قەسابخانەکانی کانی ماسی و پشتئاشان و شەڕی دوایشیان لەگەڵ پەکەکە و تیرۆرکردنی کەسانی نەو ڕیزەکانی خۆشیان، ئەم بزوتنەوەیە درەغی نەکردووە.

بەداخەوە مامۆستا ئەحمەد بەسەر هەموو ئەمانەدا بازی داوە، لە خاڵی " شۆڕشی ئەیلول 1961-1975 " واهەست دەکەم کە نوسەر لە ناکۆکیدایە لەگەڵ خۆیدا لە پێشەکی کتێبەکەدا لاپەڕە 8 دەڵێت " مێژووی ڕاپەڕین و بزوتنەوەکانی گەلی کورد دەری خستووە کە مێژووی هیچ نەتەوەیەك بە ئەندازەی نەتەوەی کورد دووبەرەکی و بێگانە پەرستی تێدا نەبووە. وەکو سەرکردەکانی کورد لەشکری بێانی داگیرکەری وڵاتەکەیان پەلکێش کردبە بەناو خزاکی ولاتەکەیان شانازی بە سوپای داگیرکەری نیشتمانەکەیانەوە کردبە بە لەدانی نەیارەکانی خۆیان ، ئەم خۆیانەتە و بە هەڵوەستییە لەسەرانی کورد دا ڕوویداوە " هەر ئاوا لە لاپەرە 185یشدا لە بەشی ' مێژوو خۆی دووبارە دەکاتەوە ' دەڵێت " مێژووی ڕابوردوی گەلی کوردستان سەلماندی کە حیزبە دەسەڵاتدارەکانی بزوتنەوەی کوردایەتی بەناوی شەرعیەتی شۆڕشگێڕی لە شاخ و شەرعیەتی دەسەڵات لە شار بەرپرسن لە هەموو ئەو کارەساتانەی بەسەر گەلی کوردا هاتووە لە باشووری کوردستاندا ….ڕوودانی مەرگەساتی کوشندەی کیمیا باران و ئەنفال کە تەنها فاشستەکانی بغداد خولقێنەری نەبوون و وێران کردنی هەزارەها گوند و باخ و کانیاو و ڕاگواستنی سەدەها خێزان بۆ ئۆردوگا زۆرە ملێکان و تالانکردنی سەروەت و سامانی خەڵکی کوردستان " پرسیار ئەوەیە

کە ئایا دەکرێت بزوتنەوەیەکی ئاوا بە شۆڕش ناوببرێت یا تەنانەت بە بزوتنەوەی بەرگریش؟ کە دواتریش ئەو هەر پێداگری لە سەر ئەوە دەکات و بە ناوی ‘ شۆڕشی نوێوە’ ناونوسی بزونتەوە تازەکە دەکات.
لەگەڵ وتنی ئەوانەی سەرەوەشدا مامەستا ئەحمەد شتێکی وای سەبارەت بەو ” شۆڕشە” باس نەکردووە زیاتر باسی عێراق و بەیاننامە و ڕێکەوتنی 11ی ئازار دەکات. ئەمەش کەلێنیکی مێژوویی گەورەی لە کتێبەکەیدا دروست کردووە. ناکرێت ‘ مێژووی بزوتنەوەی کورد و بەرگری لە کوردستان’ بنوسیتەوە بە پەڕاندنی وردەکارییەکانی بزوتنەوەی ئەیلولی 1961 و ئاشبەتاڵی و هەستانەوەی دوای ئاشبەتاڵەکە. هەر لە درێژەی ئەو باسەدا مامەستا ئەحمەد باس لە سەرهەڵدانەوەی بزوتنەوەی کوردستان دەکات (شۆڕشی نوێ و گوڵان و بەرەی کوردستان) بە ئەوەی بە وشەیەکیش باس لە ڕۆڵی ‘کۆمەڵە’ بکات کە دینەمۆی دروستکردنەوەی بزوتنەوەی چەکداریی بووە و ڕۆڵی سەرەکییان بووە، قوربانییەکی ئێکجار گەورەشیان داوە، ئەوان بڕبڕە پشتی بزوتنەوەکە بوون .
لەگەڵ ئەوەشی کە مامەستا ئەحمەد باسی ئەوانەی سەرەوەی نەکردووە و ڕەخنەی جددی لە بزوتنەوەکە نەگرتووە، بەڵام لە لاپەڕەکانی کۆتایی کتێبەکە دا، وەکو پێشتر ئاماژەم پێداوە، لە بەشێکی دیکەدا درێغی لە ڕەخنەی بەرپرسانی حکومەتی هەرێم نەکردووە و دەستی لە نەپاراستوون. هاوکاتیش دەکرێت بڵێین کە مامەستا ئەحمەد وەکو کەسێکی زۆر وریا و خاوەن ڕابوردوویەکی پاك و بە ئەزموون و پڕا و پڕ لە زانیاری چۆن دەرکی بەوە نەکردووە کە ئەمەی لە هەردوو زۆنەکەدا دەگوزەرێت و میللەتیان بە کەرامەت و ڕووت و ڕەجاڵ کردوە، درێژەی سیاسەتی شاخیانە؟
نوسەر کە باسی ڕوخاندنی ڕژێمی صەدام و دەوری کورد دەکات، هاتنی ئەمەریکییەکان و هاپەیمانەکانی بە ڕزگارکەر دەزانێت و دەڵێت عێراقیان ئازاد کرد. کتێبەکەی نوسەر ئەوەندە تازەیە هاڵاوی لێهەڵدەسێت کە پاش 20 ساڵ نەك هەر بە نوسەر بەڵکو بە هەموو کوردێك و عێراقییەك دەرکەوت کە ئەوە داگیرکردن بوو، ئەوە وێرانکردنی عێراق بوو، ئەوە سەرهەڵدانەوەی کینە و ڕق و جەنگی نەبڕاوەی نێوانی شیعە و سوونە و دروستبوونی چەندەها گروپی تیرۆریستی بوو، کە لەم ناوەندەشدا نەك هەر کورد وەکو میللەت قازانجی نەکرد بەڵکو ئەو دەستکەوتانەشی کە لە سەردەمی صەدام دا هەیبوون هەمووی لە دەستچوو. ئەوە ساڵانێکی دوور و درێژ خەباتی جددی خەڵکی لە کوردستاندا بە بەشێکی کەمی ئەوانەیە، نەك هەمووشی.
دیارە کە من ئەمە دەڵێم مەبەستم بەرگری لە ڕژێمی پێشوو نییە و ناڵێم ئەو ڕژێمە باش بووە، بەڵام بە بەڵگەوە دەڵێم ئەوانەی کە

میللەت لە سەردەمی صەدام دا هەیان بووە لە سای حوکمی خۆماڵییدا لە دەستیان داوە، ڕاستییەکی ئاشکران.
هەر لە لاپەڕەی دواتـــردا، لاپەڕە82 دەڵێـــت " .. بەڵـــام ئێـــستا کوردەکان، لەناوخۆیاندا یەکگرتوون و لە بەغداد دەورێکی هاوسەنگی گرنگ دەگێڕن پێگەیان لە گۆڕەپانی نێونەتەوەییدا دیارە" من تێناگەم مامۆستا ئەحمەد بۆ چ بەڵگەیەك ئەوە دەڵێت چونکە ناتەبایی کورد لە نێو خۆیاندا کە جاری وا هەبووە لە لێواری شەڕی نێوان پارتی و یەکێتی گەیاوەتەوە، ئەو یەکێتییە کامەیە و کامە بووە؟ ئەوەندەی من بە مێژووی کورد شارەزا بم نەك هەر لەم سێ دەیەی دواییدا بەڵکو هیچ وەخت کورد یەککەوتوو نەبووە و شەڕی دەسەڵات و دەسەڵاتخوازیی ئەوەندەی دیکە کوردی داغان کردووە و بە سەدەها هەزار کەس لەو ڕێگەیەدا بوونەتە قوربانی.
هەر لەو لاپەڕەیەدا نوسراوە " جگە لەوەش ئەزموونی هەرێمی کوردستان لە ڕووی دیموکراسییەوە ئەزموونێکی سەرکەوتوو بووە و ئەمەریکا دەیەوێت ئەو نموونەیە لە شوێنەکانی تری عێراق و تەنانەت لە هەندێ وڵاتانی ناوچەکە پەرە پێ بدات"
ئەم برگەیەی نوسەر پێویستی بە بەرپەرچدانەوە نییە، چونکە لە مەرد منداڵەکەوە تاکو خودی مامۆستا ئەحمەد ئەوە دەزانێت هەرچی پێی بڵێیت دیموکراسی لە کوردستاندا نە لەسەردەمی شاخ و نە لەسەردەمی شار و حوکمڕانییاندا نەبووە . پێویست ناکات ئاماژە بە قۆرخکردنی دەسەڵات و گەندەڵی و دزی و دروستبوونی مافیا و کوشتن و بڕینی ئەوانەی دەنگیان لە دژیان هەڵبڕیوە بکەم، ئەمە جگە لە هێنانی لەشکر و سیخوری ڕژێمی دەرودراوسێ بۆ ناو کوردستان. ئەمەی کە مامۆستا ئەحمەد نوسیویەتی نەك هەر لەگەڵ لاپەڕەکانی کۆتایی کتێبەکەیدا نایەنەوە بەڵکو دژیشن بە یەك .
دوو لاپەڕە دوای ئەوە، واتە لاپەڕەی 84 نوسەر نوسیویەتی " کوردستانی عێراق هەرچەندە بەناو بەشێکە لە عێراق بەڵام لە کردەوەدا سەربەخۆیە هەرچەند کە پەیوەندی سیاسی و ئابووری لە گەڵ دەوڵەتی ناوەندی هەیە" من نازانم مامۆستا ئەحمەد چ پیوەرێك و پێناسەیەکی بۆ سەربەخۆیی کوردستان هەیە؟ هەرێمێک کە لە خۆیدا دووبەش بێت، دوو هێزی پێشمەرگە، دووهێزی سیخوڕیی هەبێت، دوو هێزی دژە تیرۆری هەبێت، نەتوانێت مووچەی مووچەخۆران بدات، نەتوانێت پارێزگاری لە خاك و میللەتەکەی بکات، لە ترس و لەرزی هەڕەشی داگیرکاری حکومەتی ناوەند و ئێران و تورکیا و میلیشیاکانیاندا بژی، نەتوانێت پێگەیەکی نێودەوڵەتی هەبێت، نەتوانێت سیاسەت و ئابوورییەکی تا ڕادەیەك سەربەخۆی هەبێت، ڕۆژانە سەدان خەڵک لە دەستی بێکاری و گرفتەکانی دیکە بەرەو ئەوروپا مل دەنێن … دەبێت سەربەخۆییەکەی

کامە بەت؟ سەیرە هەر نوسەر لە لاپەڕە 126 دەڵێت ” ئەمڕۆ پێشمەرگە بە سەرکەوتنەکانی بەتە سومبولی بەرەنگاربوونەوەی تیرۆر هەرچەندە کوردستان وڵاتێکی سەربەخۆ نییە زۆربەی وڵاتان وەك... “
لە لاپەڕەی 127دا لە باسی دوەری پاڵەوانەی پێشمەرگە لە لاوازکردنی داعش دا و گرنگیدانی ئەمەریکاو هاوپەیمانان، مامۆستا ئەحمەد بێ بە بەڵگە دەنوسێت ” ئەم گرنگیپێدانەی هاوپەیمانان بە کورد لە ئاستی تەکنیکی تێپەڕاند و کوردی کردە شەریك و هاوبەشی ڕاستەقینەی ستراتیژی بۆ بەرقەراربوونی ئارامی و ئازادی گەلانی ناوچەکە کە هاوتەریب هێزەکانی هاوپەیمانان ڕۆڵی تێدا دەبینن و دەبێتە هاوسەنگی ئەو ستراتیژە. ڕووداوەکانی ناوچەکە بەتایبەتی شەڕی دژی داعش بەڵگەی ڕاستییە لەوەی کوردستان چووەتە ناو نەخشەی سیاسی وجوگرافی ئایندەی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست. ئێستا دەبینین زۆر لە وڵاتان باس لەوە دەکەن کورد مافی بڕیاردانی چارەنووسی خۆی هەیە لە کۆمەڵگەی نیونەتەوەییدا. ئەمەش دەبێتە هۆی ئەوەی کوردستان بەرەو ئایندەیەکی ڕۆشن هەنگاو بنێت” لە کاتێکدا کە مامۆستا ئەحمەد ئەمەی نوسیەوە خۆی لەوە دەژی و خۆی بە وردی ئاگەداری بارودۆخەکەیە و ڕۆژانەش دوای هەواڵە و رووداوەکانیش دەکەوێت، دەبێت بپرسین ئەو بە چ بەڵگەیەك گەیشتۆتە ئەو سەرەنجامە؟
هەڵەی ڕێزمانی گرفتێکی دیکەی سەرەکییە لە نوسینی ئەم کتێبەدا هەر وەك لە سەراپای وتار و کتێبە کوردییەکانی دیکەدا هەیە. زۆر زەحمەتە کتێبێك بخوێنیتەوە بێ هەڵە بێت، هۆکاری ئەمەش من لە وتار و نوسینی دیکەدا پەنجەم بۆ ڕاکێشاون. لێرەد هەر ئەوەندە دەڵێم پاشاگەردانی کۆمەڵی کوردی لە کوردستانی باشووردا، پرسی زمان و ڕێزمانی کوردیشی گرتۆتەوە، ئێستا سەردەمی فێربوونی زمانی دایك نییە، سەردەمی فێربوون و بایاخدانە بە زمانە بێگانەکان.
هەڵەکانی ئەم کتێبە زۆرن کە هەندێکیان سەرەکین و هەندێکیشیان لاوەکین . بەڕای من سەرەکییەکان وەکو نوسینی وشەی ‘وڵات’ کە بە دوو واو ‘ ووڵات’ نوسراون ، وشەی ‘ داگیرکردنی’ بە ‘ داگیر کردنی’ ‘ وێڕانکردنی’ بە وێران کردنی ‘ نوسراوە ، لە چەشنی وشەی ئاوا دووبارەبوونەوە زۆرن. بێ گومان رەنگە بەشێکی هەڵەی ڕێزمانی بکەوێتە ئەستۆی چاپخانەکان چونکە زۆر جار فۆنتەکان دەگۆڕێن و دەبنە هۆی ڕوودانی ئەو هەڵانە، دەنا باوەڕ ناکەم مامۆستا ئەحمەد هەڵەی ئاوا گەورە بکات.
سەرەڕای ئەوانەی سەرەوە کە وتم سەبارەت بەم کتێبە، بێ گومان هەندێك خاڵی دیکە هەن کە جێگای سەرنج و روونکردنەوەن بەڵام ئەوەی لە لای من مەبەست بوو ئەو خاڵە سەرەکیانەی سەرەوە بوو کە ڕۆشنا یم

خستە سەریان .
لە کۆتاییدا دەڵێم، لەگەڵ دیاریکردنی هەندێك لە کەلێنەکانی نێو ئەو کتێبە هێشتا خوێندنەوەی سوود و بایاخی تایبەتی خۆی هەیە بۆ خوێنەری جددی، بۆیە هیوادارم ئەوانەمان کە تاقەت و حەوسەڵەی خوێندنەوەمان هەیە و بە هەر مەبەست و بە هەر مەبەستێك بێت کاتێك بۆ خوێنینەوەی تەرخان بکەین.

زاهیر باهیر
کانونی دووەم 2025

کۆبونەوەی عەبدی و بارزانی لەژێر ناوی دەستپێشخەریەک بۆ یەکخستنی کورد لە سوریا و ئاشتبوونەوە لەگەڵ تورکیا.. عوسمانی حاجی مارف

سەردانەکەی مەزڵوم عەبدی بۆ هەولێر و دیدارەکەی لەگەڵ مەسعود بارزانی سەردانێکی ئاسایی نەبوو، بەتایبەتی لە دۆخی ئێستای سوریا کە تورکیا دەخالەتێکی ڕاستەوخۆی هەیە لەبەرامبەر ئەو گۆڕان و پێشهاتانەی لە سوریا و ناوچەکەدا دەگوزەرێت. لەهەمانکاتدا ئەوەش شاراوە نییە کە بارزانی پەیوەندییەکی تایبەتی لەگەڵ پاشکۆبون بە سیاسەت و بەرژەوەندییەکانی تورکیاوە دامەزراندوە، بۆیە هاوکاتی پاراستنی بەرژەوەندییەکانی تورکیا، بارزانی ئەو هەلە دەڕەخسێنێ کە بەناوی نێوەندگیری لەنێوان تورکیا و هەسەدەدا جێگایەک بۆ دەخالەتی خۆی لەگەڵ ئیدارەی هێزە کوردییەکاندا بکاتەوە. لەهەمانکاتدا بارزانی لە هەوڵی ئەوەدایە بەناوی یەکخستن و یەکڕیزی کورد لە سوریا، ڕۆڵی ئەنەکەسە لە سوریا بەرێتە پێشەوەو تێکەڵی بە یەپەگە و هەسەدەی بکات، بۆ مانایەک دۆخێکی گونجاوتر بۆ دەخالەتی تورکیاو بەرژەوەندییەکانی دابین بکات.

هەڵبەتە ئەوەی شایانی باسە حکومەتی تورکیا پێشوەخت لەم دیدارەی عەبدی و بارزانی ئاگادارکراوەتەوە، مەسرور لە کاتی سەردانەکەی بۆلای ئۆردوگان ئۆکەی بۆ ئەو دیدارە وەرگرتووە. ڕاستە بارزانی ئەو دیدارە بەفشاری ئەمریکا و فەرەنسا ئەنجامداوە، بەڵام ئەمەش وەک یەکێك لە هەوڵەکانی تورکیا و بارزانیە بۆئەوەی بتوانن هێزە چەكدارەکانی ئەنەکەسە بنێرنە ناو ناوچە کوردنشینەکانی سوریا و بیکەن بە هێزێك لە بەرامبەر هەسەدەدا، بەمشێوەیە لە هەوڵی ئەوەدا دەبن دۆخەکە بەقازانجی تورکیا و بارزانی بچەرخێنن، تا ئەو ئاستەی گەر شەڕی ناوخۆی لێکەوێتەوە!

لە هەواڵی میدیاکانەوە بەگشتی ئەوە ڕادەگەیەنرێت "ئەم دیدارە وەک هەنگاوێکی زۆر گرنگ بۆ گەیشتن بە یەکڕیزی کورد لە سوریا سەیر دەکرێت، هەروەها مەرجی پێشوەختە بۆئەوەی کورد بتوانێت مافەکانی خۆی لە سوریای نوێدا دووپات بکاتەوە. لەژێر ڕۆشنایی ئەم قۆناغە ناسکەدا، هاوکاری لە نێوان سەرکردەکانی کوردا دەرفەتێکە بۆ بەرزکردنەوەی پێگەی کورد لە ناوخۆ و دەرەوە"!!.

ئەوە شاراوەنیە کە تەواوی مێژووی هەڵسوڕانی سیاسی بارزانی لە کوردستانی عێراق و باڵادەستی لە زۆنی زەردا بەرجەستەکردنی ئەوجۆرە لە یەکڕیزی و یەکخستنی کورد بووە کە جگە لە دابەشکردنی دەسەڵات و شەڕکردن بۆئەو مەبەستەو بەرجەستەکردنید ەسەڵاتی دوو زۆنی و کەڵەکەی سەرمایەو تاڵانی سەروەت و سامانی کوردستان و قاچاخچێتی و بازرگانی بە نەوت و کۆنترۆڵکردنی سنورەکان، هیچ شتێکید یکە نەبوە و هیچ کاتیش یەکڕیزی کورد مانایەکی عەمەلی و واقعی نەداوە بەدەستەوە. هەر ئەم ئەزمونەی بارزانی لە هەرێمدا و سێ دەیەی دەسەڵاتەکەی و پێکهێنانی حکومەتەکانی و سیناریۆی سەوداو مامەڵە سیاسیەکانی نیشانیداوین، کە تاچەند بە تەنگ بەرژەوەندیەکان و ژیان و گوزەرانی خەڵکی کوردستانەوەیە، یان تاچەند کێشەیەکی هەبووە بەناوی یەکڕیزی کوردەەوە!؟ ئەوە حاشا هەڵنەگرە کە یەکڕیزی بۆ بارزانی مانای کۆنترۆڵکردنی تەواوی هێزو لایەنە سیاسیەکان و دەسەڵاتی ڕەهای بنەماڵەکەی بووە بەسەر خەڵکی کوردستاندا.

ئێستاش دوای ڕوخانی ئەسەد و ئەو دەورو دەخاڵەتەی تورکیا لە سوریا گێڕاویەتی، گۆڕانی هاوکێشەی سیاسی بە قازانجی تورکیا و پاشەکشە بە ئێران، دەروازەیەک بۆ بارزانی کراوەتەوە کە پاشکۆبونی خۆی بۆ تورکیا زیاتر بەرجەستەکاتەوەو پێشخزمەتی زیاتر نیشان بدات، هەر بەم مانایە گەر بارزانی چاوەڕوانی دەستکەوتێك لە پێشوازیکردنی مەزڵوم عەبدی نەبێت، کە هەوڵی بەرزکردنەوەی پێگەو نفوزی سیاسی خۆیەتی، تا لە ناوچە کوردنشینەکانی سوریا هەلێکی زێڕین بەدەست

نەهێنێت، ئامادە نیە نێوەندگیری نێوان تورکیا و هەسەدە بکات، بارزانی ئێستا بەهەر ئاڵۆزیەک لەدۆخی سیاسی ناوچەکە، پێشبینی ئەوە دەکات لە ڕێگەی سەرکەوتنەکانی تورکیا لە ناوچەکە، دوای چەندین ساڵ لە ناکۆکی ل□ بەرامبەر هەسەدەدا، ئێستا هەلی دەخالەتی بۆ ڕەخساوەو دەتوانێت جێگایەک بۆ ئەنەکەسە بکاتەوە.

لە گەڵ هەموو ئەو بانگەشە درێژخایەنە لە نمایش بەناوی ئاشتیەوە دەکرێت، سیناریۆی دەستێوەردانی سەربازی تورکیا بە ئۆپەراسیۆنێکی زەمینی فراوان لەدژی هێزە کوردیەکانی سوریا لە شوێنی خۆی ماوە، بۆیە هیچ دڵنیاییەک لە ئارادانيە لەوەی کە ب□□ی□ن هەڕەشەی لەشکرکێشی تورکیا بۆ سەر کوردەکان لە سوریا نەماوە، گەر بونی هێزەکانی ئەمریکا لە سوریا و هەڵکردنی چرای سوری ئەمریکا نەبێت ل□ بەرامبەر لەشکرکێشی تورکیادا، تورکیا بە هاوکاری لەگەڵ هێزەکانی هەیئەی تەحریری شام، شەڕێکی گەورە لە بەرامبەر هەسەدە و پەیەدە و پەکەکەدا ڕێکدەخات، بەدور نازانرێت کە بارزانی و ئەنەکەسەش هیچ بۆیان شەرمەزاری نیە، بەشداری لە ئەگەری هێرشێکی لەو چەشنەدا بکەن.

سەردانەکەی عەبدی بۆ هەولێر هاوکاتە لەگەڵ هەوڵەکانی ئەنقەر□ بە ناوی دەستپێکردنی پرۆسەی ئاشتی نوێ لە تورکیا و کۆتایهێنان بە پرسی کورد و ململانێی چەکداری تورکیا و کورد، کە زیاتر لە ٤ دەی□ی ب□ردەوامە، لەهەمانکاتدا هەوڵدانە بۆ چەکدارانی پەکەکە لەڕێگەی بانگەشەی ڕێکەوتن لە زیندانی ئەمیرال□ی□وە!.

هەروەها مەسرور بارزانیش سەردانی تورکیای کرد، لەگەڵ ڕەجەب تەیب ئەردۆغان و هاکان فیدان و ژمارەیەک بەرپرسی بال□ای تورکیا کۆبوەتەوە، بێجگە لەوەرگرتنی ئۆکەی بۆ دیدارەکەی بارزانی و عەبدی، سەبارەت بە دوو فایل، بار□تی دۆخی سوریا و دەستپێکردنەوەی هەناردەکردنی نەوتی هەرێمی کوردستانیان باسکردووە.

کۆبونەوەکەی نێوان عەبدی و بارزانی نزیکەی دوو کاتژمێری خایاندوە، پێدەچێت دواتر قسەوباسەکانیان دەرباری کشانەوەی چەکدارانی پەکەکە بووبێت لە سوریا، بەحساب بۆ دوورخستنەوەی بیانووەکانی تورکیا□، ک□ تورکیا ناڕەزایی دەردەبڕێت بەرامبەر بە بوونی پەکەکە لە نێو هێزە کوردیەکانی سوریادا، بەمشێوەیەش هەوڵئەدات کەوتنی ڕژێمی ئەسەد بقۆزێتەوە بۆ نەهێشتنی ڕێکخراوە کوردیەکان لە هەردوو وڵاتی سوریا و تورکیادا، ئەمەش ئاماژەیە بۆ بەردەوامبونی ناکۆکیەکانی ئەمریکا و تورکیا لە مەلەفی “هەسەدە”دا کە ئەمریکا لەم دۆخەدا بە پێویستی دەزانێت پشتیوانی مانەوەی هێزەکانی هەسەدە بکات.

ئەوەی جێگای سەرنجە تورکیا زۆر پێداگری لە دورخستنەوەی دەوری

پەکەکە دەکات، بەڵام لە هەمانکاتدا ئامادەیە ئاسانکاری بۆ دەوری ئەنەکەسە بکات گەر شەڕی ناوخۆش ڕووبدات.

ئەوەی پێویستە ئاماژەی پێبدەین هەلومەرجی سیاسی سوریا بەدوای ڕوخانی ئەسەد لەنێو گێژاوێکدا سەری دەرهێناوە، کە ئایندەکەی لەبەردەم ململانێ و دەخالەتی ووڵاتانی ئیمپریالستی زلهێزی دنیاو ووڵاتانی ناوچەکە بە ئیسرائیل و تورکیاوە ڕۆشن نیە چۆن یەکلایی دەبێتەوە، سوریا کەوتۆتە بەردەم چەندین گەمەو سەوداو مامەڵەو دەخالەتەکانەوە، کە ئەم دیدارەی بارزانی و عەبدی، بەشێکە لەو دۆخەی کە تورکیا و بارزانی دەیانەوێت یاری تیا بکەن و عەبدی و هێزە کوردیەکانی سوریا بخەنە ناو تەڵەی ئەو پلانەی بۆ بەرژەوەندی تورکیا تەواو دەبێت، هەرچەندە مەزلوم عەبدی دووپاتی کردەتەوە کە "هێزەکانی هەسەدە بێنیازی هەڵوەشاندنەوەی خۆیان نین لە قۆناغی ئێستادا، هەر ڕێکەوتنێکیش لە ئەگەری ڕادەستکردنی کێڵگە نەوتیەکان بە ئیدارەی نوێی دیمەشق مەرجدار دەبێت، هاوکات ڕێکەوتن هەیە لەگەڵ ئیدارەی نوێی سوریا سەبارەت بە بەستنەوەی دامودەزگاکانی خۆبەڕێوەبردن بە دامەزراوە ناوەندیەکانی دیمەشق، بە پاراستنی تایبەتمەندی ئەو دامەزراوانە بە شێوەیەک کە لەگەڵ تایبەتمەندیەکانی ناوچەکەدا بگونجێت"، بەڵام واقعیەتی دۆخی سیاسی سوریا ڕۆڵی یاریکەرانی ئێستای نێو مەیدانی سیاسی لە سوریا و ناوچەکە بەدەوری بارزانیشەوە کە غیابی هێزی چینی کرێکارو کۆمەنستەکان و ئازادیخوازانە بەهیچ جۆرێک جێگای متمانە نیە کەچارەنوسی هێزە کوردیەکانی سوریا لە کوێدا ڕادەوستن و دانیشتوانی ئەو ناوچانە چیان بەسەردێت.

عوسمانی حاجی مارف

هایکۆ .. سمکۆ ئەحمەد ڕەشید

1

لەدایک بوونی هەتاو ،

بەدەنگ تەپڵەی –

مەرگی پیاوە بەفرینەکە.
2
کەمپی ئاوارەکان،
لێرە و لەوێ
بزەی دەستکرد.
3
کە منداڵێک بۆ شیر گریا
قۆڵێکی بۆ فرۆشتن باشە
نیشتیمان.
4
وێنەی قەد دیوارەکە
بەحاڵ
خۆم دەناسمەوە.
5
بەرەبەیان
قوقەی کەڵەشێرەکە قوت دەدات —
گرمەی گەواڵە هەور!
6
ئەودیو سنوور زۆر دوور نییە،
بۆ بینینت
چاو داخستنێکم بەسە.
7
ژووری نوستن،
ئاگری ژن و پیاوێک سارد دەکاتەوە
زەنگی دەرگا.
8
تۆ گوڵەکانت ئاو دەدا،
ئەو پەپولەی بەسەر قژتەوە نیشتەوە
هەڵە نەبوو.
9
هەموو بستێکی خاک و خۆڵ
دەکێڵانە
ئەدی خوێنم رژایە کوێ؟
10
بەلای باخچەکاندا تێدەپەڕم
پێکەنینم بەو باخەوانانە دێت
گوڵەکان ئاو دەدەن.

11
نزیکترین هاوڕێم،
هەموو رۆژێک دەیبینم —
لە ئاوێنەدا.
12
هەور لە زمانم تێناگا،
دەنا پێمدەگوت لەسەر کەمپەکان
له قاقای گریان نەدا
13
پچڕانی تەزووی کارەبا،
نیوەی بانگەکەی پاشەکەوت کرد —
بانگبێژی گەڕەک!
14
نەیدەزانی بچێته سەر بەرماڵێکی سپی
دوعایەکی ڕەش
لە مارێکی زەردباو بکات
دایکم.
15
تابلۆی کیژۆڵەیەکی ه□زار،
بۆ مۆنالیزا
تەنها بزەیەکی دەوێ
16
وشەی یەکتربڕ،
لەسەر دیواری بەندیخانە —
هەزاران بیرەوەری.
17
تریفەی مانگ،
لەودیو پەنجەرەکەمەوە چۆلەک□ یەک
ئاسمان جریوە باران دەکا
18
شوێن پێی چۆلەکە ،
بە ئاسمانەوە
کۆلارەی منداڵێک!
19
سولەیمان نیم، لێ تێدەگەم
چ ئازارێک دەچڕن
کەنارییەکانی نێو قەفەس!

20
لە پشتی هەورەکانەوە،
کام ئەستێرەت بۆ دابگرم
تەنها بڵێ.

کڕینەوە.. شیعری نەوزاد بەندی

ئەو شتانەی هەتە ،
نرخیان نازانی ..
هەتا لێت وون ئەبن و ..
هاوشێوەکانیانت ،
به گران پێ ئەفرۆشنەوە ..

* * *

کۆڕەو ..
کۆچ ..
یان لە گەشتا ،
کاتێ پێخەفەکەت لە دەستچوو ،
لەگەڵ چوار دیوار ..
جێخەوی شەوێکیان بە چەند پێ فرۆشتیت ؟
100 دۆلار
50 دۆلار ..
بە قێزیشەوە تیایا خەوتیت ..
دەستشۆرەکە بۆنی ئەهات ..
گڵۆپی بنمیچەکە ،
ئازاری چاوی ئەدایت ..

* * *

کە دانێکت وون ئەکەی ،
پارچە بەردێکی بێ گیان ،
بە چەندێ ، لە جێی دادەنێن ؟
250 دۆلار

300 دۆلار ؟
تا دوو هەفتەیش ،
هەست ئەکەی بەرد چەقیوەتە
ناو دەمتەوە ..

★ ★ ★

کە بڕبڕەیەکت کلس ئەکا ..
کە بۆری□کی دڵت ئەگیرێ ..
کە کارگوزارەکانی گورچیلەت مان ئەگرن ..
کە ئاوی سپی هاوێنەی چاوت ئەگرێ ..
کە برینێ ،
بە قەد نیسکێ ،
لەناو ڕیخ□□تا ئەڕوێ ..
کە ئوتۆمبیلەکەت ئەکێشی به دیوارێکا ..
ئەزانی چەندی تێ ئەچێ ؟
وەک خۆیشیان لێ نایەتەوە ،
قۆڵت ئ□ بڕن ..
ئازار و ئەشکەنجەت ئەدەن ..
ئەتخەنە ناو گەردەلولی چاوەڕوانیی ..
دەست بۆ قەرز و ..
بۆ سواڵ و ..
شتی تر ئەبەی ..

★ ★ ★

یان کە ساڵێ تێ دەپەڕێ و ..
ڕەنگی قژت لێ ئەفڕێنێ ..
ژێر چاوەکانت تیغ ئەکا ..
ئەبێ بە لۆچ ..
بۆ یادگارییش یەک دوو پەڵەی
قاوەیی لەناوچاوتا
بە جێ دێڵێ ..
بۆی ناگەڕێی ..
ئەو شتانە کەی لە بازاڕ دەست ئەکەون ؟ ..
ئەو جۆرە شەڕەت پێ ناکرێ ..

★ ★ ★

ساڵانێکی تر ئەڕۆن و ..
لەگەڵ خۆیان ،
ئەنسۆلین و
خەو و
پێکەنینت ئەبەن ..
شەتڵی تەنگەنەفەسی لەناو
سی□کانتا ئەڕوێنن و ..
بۆ یادگاریش ، بەشێکی
ئەکەن به ڕیشاڵ ..
گێژەڵوکە ئەخەنە ڕووباری
ماتی خوێنتەوە ..
بەشێکی جگەرت ئەبەن لەگەڵ خۆیان ..
لە جێگەیدا تۆپەڵێ مۆم بەجێدێڵن ..
بۆ ئەو شتانە ناگەڕێی ..
دڵنیایت کە دەست ناکەون ..

* * *

زۆر بە ترسەوە گوێ ئەگرم
له چرکەی کاتژمێرەکە ..
ئەمەوێ کەمترین شتم لێ وون ببێ و ..
کەمترین شتم بفڕێنن ..
ئەمەوێ خەمسارد نەبم و ..
نەهێڵم وەک کارئاسکەکان ،
لە دەست دایکیان دەرمبێنن ..

* * *

کە ئێوارە ئەڕۆمەوە و ..
تەماشایەکی خۆم ئەکەم ..
دنیایەک شتم شکاوە ..
دنیایەک شتم دزراوە ..
زۆری ترم وون کردووە ..
هەندێکیانم له بیر چووە ..
هەندێکیشیان ،
ناچار بووم کە بیانبەخشم ..
هەیشە داگیر کراوە لێم ..
نا .. ئەوانە دەست ناکەون ..
هیچ شوێنێکیان بۆ ناگەڕێم

دەریاچە.. شیعری شەهلا نوری

گۆڵی گۆشەتەنگ
چەرخی سووڕی ئاو
چوارچێوەی ئاوی کەناری فێنک
مەودای پیادە
ڕێگای دوور و تەنگ
دوو ڕوحی شەنگۆڵ.
پێوەند ئێسک سووک
قیبلەی هەرزەکار بەتۆ ئاوەدان
جریوەی مەل و
بەهاری باڵندە
هاوین مراوی شاد بوون لە ڕۆخێ ،
ئاوبازی نێوت
نها بەسەرت دا دەڕۆین
وەک، بەفرە یەخی
بۆ گەمەی، سکی وخڵیسکانی
بێ کەتن و قسوور
لەو خوازەی ڕۆژێک بە دوایدا بگەیت
پەڕینەوەیەک !
خۆ دانەدەستی هیچی هیچ مراز
دوا شەپۆلەتە خۆڵ لووشی دەدا!!
لە خوار هەتا ژوور
کۆتایی زەوییە
کۆتاییت بێ
بەخەیاڵەکان
بە ئاشنابوون و
بە خۆت و هیواکان

شەهلا نوری